

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1333/2008**zo 16. decembra 2008****o prídavných látkach v potravinách****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 95,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Voľný pohyb bezpečných a zdravých potravín je základným aspektom vnútorného trhu a významne prispieva k zdraviu a blahu občanov a k ich sociálnym a ekonomickým záujmom.
- (2) Pri vykonávaní politík Spoločenstva by sa mala zabezpečiť vysoká úroveň ochrany ľudského života a zdravia.
- (3) Toto nariadenie nahrádza predchádzajúce smernice a rozhodnutia týkajúce sa prídavných látok v potravinách povolených na používanie v potravinách s cieľom zabezpečiť účinné fungovanie vnútorného trhu a zároveň zaručiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a ochrany spotrebiteľov vrátane ochrany záujmov spotrebiteľov prostredníctvom komplexných a zefektívnených postupov.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 168, 20.7.2007, s. 34.

⁽²⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 10. júla 2007 (Ú. v. EÚ C 175 E, 10.7.2008, s. 142), spoločná pozícia Rady z 10. marca 2008 (Ú. v. EÚ C 111 E, 6.5.2008, s. 10), pozícia Európskeho parlamentu z 8. júla 2008 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 18. novembra 2008.

(4) Týmto nariadením sa harmonizuje používanie prídavných látok v potravinách v Spoločenstve. Toto zahŕňa používanie prídavných látok v potravinách, na ktoré sa vzťahuje smernica Rady 89/398/EHS z 3. mája 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, ktoré sa týkajú potravín na určité nutričné využitie ⁽³⁾, a používanie určitých potravinárskych farbív na označovanie zdravotnej nezávadnosti mäsa a na zdobenie a pečiatkovanie vajec. Harmonizuje sa ním aj používanie prídavných látok v prídavných látkach v potravinách a potravinárskych enzýmoch, čím sa zabezpečuje ich bezpečnosť a kvalita a uľahčuje sa ich skladovanie a používanie. Toto nebolo dosiaľ na úrovni Spoločenstva právne regulované.

(5) Prídavné látky v potravinách sú látky, ktoré sa bežne nekonsumujú ako potraviny ako také, avšak zámerne sa pridávajú do potravín na technologické účely opísané v tomto nariadení, ako je napríklad konzervovanie potravín. Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky prídavné látky v potravinách, a preto by sa na základe vedeckého pokroku a technického rozvoja mal zaktualizovať zoznam funkčných skupín. Látky by sa však nemali považovať za prídavné látky v potravinách, keď sa používajú na účely dodania vône a/alebo chuti alebo na výživové účely, ako napríklad náhrady soli, vitamíny a minerálne látky. Okrem toho, látky považované za potraviny, ktoré sa môžu používať na technologickú funkciu, napr. chlorid sodný alebo šafran na prifarbovanie, a potravinárske enzýmy, by tiež nemali patriť do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Za prídavné látky v zmysle tohto nariadenia by sa však mali pokladať aj prípravky získané z potravín a z iných materiálov z prírodných zdrojov, ktoré majú mať technologický účinok v konečnej potravine a ktoré sa získavajú selektívnou extrakciou zložiek (napr. pigmentov) príbuzných s výživovými alebo aromatickými zložkami. Napokon na potravinárske enzýmy sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1332/2008 zo 16. decembra 2008 o potravinárskych enzýmoch ⁽⁴⁾, v ktorom sa vylučuje uplatňovanie tohto nariadenia.

(6) Toto nariadenie by sa nemalo vzťahovať na látky, ktoré sa nekonsumujú ako potraviny ako také, ale účelovo sa používajú pri spracovaní potravín a v konečných potravinách zostávajú len ako rezíduá a nemajú technologický účinok v konečnom výrobku (technologické pomocné látky).

⁽³⁾ Ú. v. ES L 186, 30.6.1989, s. 27.

⁽⁴⁾ Pozri stranu 7 tohto úradného vestníka.

- (7) Prídavné látky v potravinách by sa mali schváliť a používať, len ak spĺňajú kritériá ustanovené v tomto nariadení. Prídavné látky v potravinách musia byť pri používaní bezpečné, ich používanie musí byť technologicky nevyhnutné a nesmie zavádzať spotrebiteľa a musí byť pre spotrebiteľa prínosom. Zavádzanie spotrebiteľa okrem iného zahŕňa otázky týkajúce sa povahy, čerstvosti, kvality použitých zložiek, prirodzenosti výrobku alebo výrobného procesu alebo výživovej kvality výrobku vrátane obsahu ovocia a zeleniny vo výrobku. Pri schvaľovaní prídavných látok v potravinách by sa mali vziať do úvahy aj iné faktory relevantné pre zvažovanú otázku vrátane spoločenských, hospodárskych, tradičných, etických a environmentálnych faktorov, zásady predbežnej opatrnosti a realizovateľnosti kontrol. Používanie prídavných látok v potravinách a ich maximálne množstvá by mali zohľadňovať príjem prídavných látok v potravinách z iných zdrojov a vystavenie osobitných skupín spotrebiteľov (napr. alergických spotrebiteľov) prídavným látkam v potravinách.
- (8) Prídavné látky v potravinách musia spĺňať schválené špecifikácie, ktoré by mali obsahovať informácie, na základe ktorých je možné prídavnú látku v potravinách adekvátne identifikovať vrátane pôvodu a opísať prijateľné kritériá čistoty. Už vypracované špecifikácie pre prídavné látky v potravinách, ktoré sú uvedené v smernici Komisie 95/31/ES z 5. júla 1995 ustanovujúcej osobitné kritériá čistoty týkajúce sa sladidiel na použitie v potravinách ⁽¹⁾, v smernici Komisie 95/45/ES z 26. júla 1995, ktorou sa ustanovujú osobitné kritériá čistoty týkajúce sa farbív určených na používanie v potravinách ⁽²⁾ a v smernici Komisie 96/77/ES z 2. decembra 1996 ustanovujúcej špecifické kritériá čistoty potravinárskych prídavných látok iných ako farbivá a sladidlá ⁽³⁾ by sa mali zachovať, až kým sa príslušné prídavné látky neuvedú v prílohách k tomuto nariadeniu. Vtedy by sa špecifikácie týkajúce sa takýchto prídavných látok mali stanoviť v jednom nariadení. Tieto špecifikácie by sa mali priamo vzťahovať na prídavné látky zaradené do zoznamov Spoločenstva v prílohách k tomuto nariadeniu. Vzhľadom na komplexný charakter a podstatu takýchto špecifikácií by sa však v záujme jasnosti nemali ako také zaradiť do zoznamov Spoločenstva, ale mali by sa stanoviť v jednom alebo vo viacerých samostatných nariadeniach.
- (9) Niektoré prídavné látky v potravinách sú povolené na konkrétne použitie pri určitých povolených enologických postupoch a procesoch. Používanie takýchto prídavných látok v potravinách by malo byť v súlade s týmto nariadením a konkrétnymi ustanoveniami v príslušných právnych predpisoch Spoločenstva.
- (10) S cieľom zabezpečiť harmonizáciu by sa malo hodnotenie rizika a schvaľovanie prídavných látok v potravinách vykonávať v súlade s postupom ustanoveným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1331/2008 zo 16. decembra 2008, ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm ⁽⁴⁾.
- (11) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín ⁽⁵⁾, je potrebné konzultovať záležitosti, ktoré by mohli mať vplyv na verejné zdravie, s Európskym úradom pre bezpečnosť potravín (ďalej len „úrad“).
- (12) Prídavná látka v potravinách, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 z 22. septembra 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivách ⁽⁶⁾, by sa mala schváliť v súlade s uvedeným nariadením, ako aj podľa tohto nariadenia.
- (13) V prípade prídavnej látky v potravinách schválenej podľa tohto nariadenia, ktorá sa pripravuje výrobnými metódami alebo s použitím počiatočných materiálov, ktoré sa výrazne odlišujú od tých, ktoré boli zahrnuté do hodnotenia rizika vykonaného úradom, alebo ktoré sa výrazne odlišujú od tých, na ktoré sa vzťahujú ustanovené špecifikácie, by sa mala predložiť úradu na zhodnotenie. „Výrazne sa odlišujú“ by mohlo okrem iného znamenať, že ide o zmenu výrobného metódy z extrakcie z rastliny na výrobu fermentáciou s použitím mikroorganizmu alebo genetickej modifikácie pôvodného mikroorganizmu, zmenu počiatočných materiálov alebo zmenu veľkosti častíc vrátane použitia nanotechnológie.
- (14) Prídavné látky v potravinách by sa mali nepretržite pozorovať a v prípade potreby sa musia prehodnocovať na základe meniacich sa podmienok používania a nových vedeckých informácií. V prípade potreby by mala Komisia spolu s členskými štátmi zvažovať primerané opatrenia.
- (15) Členskými štátmi, ktoré si k 1. januáru 1992 ponechali zákaz používania určitých prídavných látok v určitých potravinách považovaných za tradičné a vyrábaných na ich území, by sa malo povoliť, aby naďalej tento zákaz uplatňovali. Okrem toho, pokiaľ ide o také výrobky ako „Feta“ alebo „Salame cacciatore“, toto nariadenie by nemalo mať vplyv na reštriktívnejšie pravidlá, spojené s používaním určitých označení podľa nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 z 20. marca 2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín ⁽⁷⁾ a nariadenia Rady (ES) č. 509/2006 z 20. marca 2006 o zaručených tradičných špecialitách z poľnohospodárskych výrobkov a potravín ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 178, 28.7.1995, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 226, 22.9.1995, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 339, 30.12.1996, s. 1.

⁽⁴⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 93, 31.3.2006, s. 12.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 93, 31.3.2006, s. 1.

- (16) Prídavná látka, pokiaľ nepodlieha ďalším obmedzeniam, sa môže nachádzať v potravinách nie ako výsledok priameho pridania, ale v dôsledku prenesenia zo zložky, v ktorej je prítomnosť prídavnej látky povolená, pod podmienkou, že množstvo prídavnej látky v konečnej potravine neprevyšuje jej množstvo, ktoré by sa do potraviny dostalo pri použití zložky za náležitých technologických podmienok a pri uplatnení správnej výrobných praxe.
- (17) Prídavné látky v potravinách zostávajú predmetom všeobecných povinností týkajúcich sa označovania, ako sa ustanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES z 20. marca 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, týkajúcich sa označovania, prezentácie a reklamy potravín ⁽¹⁾, prípadne v nariadení (ES) č. 1829/2003 a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1830/2003 z 22. septembra 2003 o sledovateľnosti a označovaní geneticky modifikovaných organizmov a sledovateľnosti potravín a krmív vyrobených z geneticky modifikovaných organizmov ⁽²⁾. Okrem toho by aj toto nariadenie malo obsahovať osobitné ustanovenia o označovaní prídavných látok v potravinách predávaných samostatne výrobcovi alebo konečnému spotrebiteľovi.
- (18) Sladidlá povolené podľa tohto nariadenia sa môžu používať v stolových sladidlách priamo predávaných spotrebiteľom. Ich výrobcovia by mali vhodným spôsobom informovať spotrebiteľov, aby spotrebiteľia mohli výrobok bezpečne používať. Takéto informácie by sa mohli sprístupniť rôznymi spôsobmi, napríklad aj na označeniach na výrobkoch, na internetových stránkach, telefónnych linkách pre informovanie spotrebiteľov, či na mieste predaja. Na prijatie jednotného prístupu k vykonávaniu tejto požiadavky môže byť potrebné vypracovať na úrovni Spoločenstva usmernenia.
- (19) Opatrenia potrebné na vykonanie tohto nariadenia by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu ⁽³⁾.
- (20) Komisia by mala byť predovšetkým splnomocnená na zmenu príloh k tomuto nariadeniu a na prijatie vhodných prechodných opatrení. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tohto nariadenia, okrem iného jeho doplnením o nové nepodstatné prvky, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.
- (21) Z dôvodu efektívnosti by sa na prijatie určitých zmien príloh II a III týkajúcich sa látok, ktoré sú už povolené na základe iných právnych predpisov Spoločenstva, ako aj akýchkoľvek vhodných prechodných opatrení týkajúcich sa týchto látok, mali obvyklé lehoty pre regulačný postup s kontrolou skrátiť.
- (22) Na vypracovanie a aktualizáciu právnych predpisov Spoločenstva o prídavných látkach v potravinách primeraným a účinným spôsobom je potrebné zhromažďovať údaje, zdieľať informácie a koordinovať prácu medzi členskými štátmi. Na tento účel môže byť užitočné vypracovať štúdie zamerané na konkrétne problémy s cieľom uľahčiť proces rozhodovania. Je vhodné, aby Spoločenstvo financovalo takéto štúdie v rámci svojho rozpočtového postupu. Na financovanie týchto opatrení sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá ⁽⁴⁾.
- (23) Členské štáty majú vykonávať úradné kontroly s cieľom zabezpečiť dodržiavanie tohto nariadenia v súlade s nariadením (ES) č. 882/2004.
- (24) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to ustanovenie pravidiel Spoločenstva o prídavných látkach v potravinách, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale v záujme jednotnosti trhu a vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (25) Po prijatí tohto nariadenia by Komisia mala s pomocou Stáleho výboru pre potravinový reťazec a zdravotný stav zvierat preskúmať všetky existujúce povolenia z hľadiska iných kritérií ako je bezpečnosť, napríklad z hľadiska príjmu, technologickej nevyhnutnosti a potenciálu zavádzať spotrebiteľa. Všetky prídavné látky v potravinách, ktorých schvaľovanie má pokračovať na úrovni Spoločenstva, by sa mali preniesť do zoznamov Spoločenstva uvedených v prílohách II a III k tomuto nariadeniu. Do prílohy III k tomuto nariadeniu by sa mali doplniť ostatné prídavné látky v potravinách používané v prídavných látkach a potravinárskych enzýmoch, ako aj nosiče živín a podmienky ich používania v súlade s nariadením (ES) č. 1331/2008 [ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych arómov]. V snahe poskytnúť vhodné prechodné obdobie by sa ustanovenia v prílohe III, s výnimkou ustanovení o nosičoch prídavných látok v potravinách a prídavných látkach v arómach, nemali do 1. januára 2011 uplatňovať.
- (26) Kým sa nevypracujú budúce zoznamy Spoločenstva obsahujúce prídavné látky v potravinách, je potrebné ustanoviť zjednodušený postup, ktorým by bolo možné aktualizovať súčasné zoznamy prídavných látok v potravinách uvedených v platných smerniciach.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 109, 6.5.2000, s. 29.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 268, 18.10.2003, s. 24.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 165, 30.4.2004, s. 1. Opravené znenie v Ú. v. EÚ L 191, 28.5.2004, s. 1.

(27) Bez toho, aby bol dotknutý výsledok preskúmania uvedeneho v odôvodnení 25, by Komisia mala do jedného roka odo dňa prijatia tohto nariadenia vypracovať pre úrad program hodnotenia na prehodnotenie bezpečnosti prídavných látok v potravinách, ktoré už boli v Spoločenstve schválené. Tento program by mal definovať potreby a poradie priorit, podľa ktorých sa majú schválené prídavné látky v potravinách preskúmať.

(28) Týmto nariadením sa zrušujú a nahrádzajú tieto akty: smernica Rady z 23. októbra 1962 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa farbív, ktoré sú povolené na použitie v potravinách určených pre ľudskú spotrebu⁽¹⁾, smernica Rady 65/66/EHS z 26. januára 1965, ktorou sa ustanovujú osobitné kritéria čistoty pre prezervačné látky povolené na použitie v potravinách určených na ľudskú spotrebu⁽²⁾, smernica Rady 78/663/EHS z 25. júla 1978, ktorou sa ustanovujú osobitné kritéria čistoty pre emulgátory, stabilizátory, zahusťovadlá a želírujúce látky na použitie v potravinách⁽³⁾, smernica Rady 78/664/EHS z 25. júla 1978, ktorou sa ustanovujú osobitné kritéria čistoty pre antioxidanty, ktoré sa môžu použiť v potravinách určených pre ľudskú spotrebu⁽⁴⁾, prvá smernica Komisie 81/712/EHS z 28. júla 1981 stanovujúca analytické metódy Spoločenstva pre overenie splnenia kritérií čistoty niektorých prídavných látok používaných do potravín⁽⁵⁾, smernica Rady 89/107/EHS z 21. decembra 1988 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa potravinárskych prídavných látok povolených na použitie v potravinách určených na ľudskú spotrebu⁽⁶⁾, smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/35/ES z 30. júna 1994 o sladidlách používaných v potravinách⁽⁷⁾, smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/36/ES z 30. júna 1994 o farbivách na použitie v potravinách⁽⁸⁾, smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/2/ES z 20. februára 1995 o potravinárskych prídavných látkach iných ako farbivá a sladidlá⁽⁹⁾, rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 292/97/ES z 19. decembra 1996 zachovaní vnútroštátnych právnych predpisov zakazujúcich používanie niektorých prísad vo výrobe niektorých špecifických potravín⁽¹⁰⁾ a rozhodnutie Komisie 2002/247/ES z 27. marca 2002, ktorým sa pozastavuje uvádzanie na trh a dovoz želez cukrovínok, ktoré obsahujú potravinársku prídavnú látku E 425 konjac⁽¹¹⁾. Je však vhodné, aby niektoré ustanovenia uvedených aktov zostali v účinnosti počas prechodného obdobia, aby sa poskytol čas na prípravu zoznamov Spoločenstva v prílohách k tomuto nariadeniu,

(1) Ú. v. ES 115, 11.11.1962, s. 2645/62.

(2) Ú. v. ES 22, 9.2.1965, s. 373.

(3) Ú. v. ES L 223, 14.8.1978, s. 7.

(4) Ú. v. ES L 223, 14.8.1978, s. 30.

(5) Ú. v. ES L 257, 10.9.1981, s. 1.

(6) Ú. v. ES L 40, 11.2.1989, s. 27.

(7) Ú. v. ES L 237, 10.9.1994, s. 3.

(8) Ú. v. ES L 237, 10.9.1994, s. 13.

(9) Ú. v. ES L 61, 18.3.1995, s. 1.

(10) Ú. v. ES L 48, 19.2.1997, s. 13.

(11) Ú. v. ES L 84, 28.3.2002, s. 69.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet úpravy

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá pre prídavné látky používané v potravinách s cieľom zabezpečiť efektívne fungovanie vnútorného trhu a zároveň zaručiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a ochrany spotrebiteľov vrátane ochrany záujmov spotrebiteľov a spravodlivých postupov pri obchodovaní s potravinami a zohľadniť v príslušných prípadoch i ochranu životného prostredia.

Na uvedené účely toto nariadenie ustanovuje:

- a) zoznamy schválených prídavných látok v potravinách v Spoločenstve, ako je stanovené v prílohách II a III;
- b) podmienky používania prídavných látok v potravinách vrátane ich použitia v prídavných látkach a v potravinárskych enzýmoch, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 1332/2008 [o potravinárskych enzýmoch], a v potravinárskych arómach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1334/2008 zo 16. decembra 2008 o arómach a určitých potravinových zložkách s aromatickými vlastnosťami na použitie v potravinách⁽¹²⁾;
- c) pravidlá označovania prídavných látok v potravinách predávaných samostatne.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na prídavné látky v potravinách.
2. Toto nariadenie sa neuplatňuje na nasledujúce látky, ak sa nepoužívajú ako prídavné látky v potravinách:
 - a) technologické pomocné látky;
 - b) látky používané na ochranu rastlín a rastlinných výrobkov v súlade s predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa zdravia rastlín;
 - c) látky pridávané do potravín ako živiny;
 - d) látky používané na úpravu vody na ľudskú spotrebu, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti smernice Rady 98/83/ES z 3. novembra 1998 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu⁽¹³⁾;

(12) Pozri stranu 34 tohto úradného vestníka.

(13) Ú. v. ES L 330, 5.12.1998, s. 32.

e) arómy patriace do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1334/2008 [o arómach a určitých zložkách potravín s aromatickými vlastnosťami na použitie v potravinách].

3. Toto nariadenie sa neuplatňuje na potravinárske enzýmy, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1332/2008 [o potravinárskych enzýmoch], s účinnosťou odo dňa prijatia zoznamu Spoločenstva obsahujúceho potravinárske enzýmy v súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia.

4. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné predpisy Spoločenstva o používaní prídavných látok v potravinách:

a) v osobitných potravinách;

b) na iné účely, ako sú tie, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje vymedzenie pojmov ustanovené v nariadeniach (ES) č. 178/2002 a (ES) č. 1829/2003.

2. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje aj toto vymedzenie pojmov:

a) „prídavná látka v potravinách“ je akákoľvek látka, ktorá sa obvykle nekonzumuje ako potrava ako taká a ktorá sa obvykle nepoužíva ako charakteristická zložka potravín, a to bez ohľadu na to, či má alebo nemá výživovú hodnotu, a ktorej zámerne prídanie do potraviny z technologických dôvodov pri výrobe, spracovaní, príprave, úprave, balení, preprave alebo skladovaní tejto potraviny má alebo sa môže odôvodnene očakávať, že bude mať za následok, že sa sama alebo jej vedľajšie produkty stanú priamo či nepriamo zložkou takejto potraviny.

Za prídavné látky v potravinách sa nepovažujú:

i) monosacharidy, disacharidy alebo oligosacharidy a potraviny, ktoré tieto látky obsahujú a používajú sa pre svoje sladiace vlastnosti;

ii) potraviny, či už v sušenej alebo koncentrovanej podobe vrátane aróm pridaných pri výrobe zložených potravín pre svoje aromatické, chuťové alebo výživové vlastnosti spolu s druhotným farbiacim účinkom;

iii) látky používané v polevových alebo povlakových materiáloch, ktoré netvoria súčasť potravín a nie sú určené na konzumáciu spolu s nimi;

iv) výrobky obsahujúce pektín a vyrábané zo sušených jablčných výliskov alebo zo šíp citrusových plodov alebo z kôrok alebo z ich zmesí pôsobením zriedenej kyseliny s následnou čiastočnou neutralizáciou sodnými alebo draselnými soľami (kvapalný pektín);

v) bázy pre žuvacie gumeny;

vi) biely alebo žltý dextrín, tepelne upravený alebo dextrinovaný škrob, škrob modifikovaný kyslou úpravou alebo zásaditou úpravou, bielený škrob, fyzikálne modifikovaný škrob a škrob ošetrovaný amylolytickými enzýmami;

vii) chlorid amónny;

viii) krvná plazma, jedlá želatína, hydrolyzáty bielkovín a ich soli, mliečne bielkoviny a glutén;

ix) aminokyseliny a ich soli, ktoré nemajú technologické účinky, okrem kyseliny glutámovej, glycínu, cysteínu a cystínu a ich soli;

x) kazeináty a kazeín;

xi) inulín;

b) „technologická pomocná látka“ je akákoľvek látka, ktorá:

i) sa nekonzumuje ako potrava ako taká;

ii) sa zámerne používa pri spracovaní surovín, potravín alebo ich zložiek na určitý technologický účel počas úpravy a spracovania; a

iii) môže v konečnom výrobku zanechať rezíduá látky alebo jej deriváty, ktorých prítomnosť je neúmyselná, ale neďa sa jej technicky zabrániť, avšak ktoré nepredstavujú žiadne zdravotné riziko a nemajú na konečný výrobok žiadny technologický vplyv;

c) „funkčná skupina“ je jedna z kategórií stanovených v prílohe I na základe technologickej funkcie prídavnej látky v potravinách;

d) „nespracovaná potrava“ je potrava, ktorá nebola upravená spôsobom, ktorý by zapríčinil podstatnú zmenu jej pôvodného stavu, pričom podstatnú zmenu nespôsobujú tieto činnosti: porciovanie, delenie, oddeľovanie, vykosťovanie, sekание, stiahnutie z kože, šúpanie, drvenie, krájanie, čistenie, odkrajovanie, hlboké zmrazovanie, zmrazovanie, schladzovanie, mletie, lúpanie, balenie alebo vybalovanie;

e) „potrava bez pridaných cukrov“ je potrava bez:

i) akýchkoľvek pridaných monosacharidov alebo disacharidov;

ii) akejkoľvek pridanej potraviny obsahujúcej monosacharidy alebo disacharidy, ktorá sa používa pre svoje sladiace vlastnosti;

- f) „potravina so zníženou energetickou hodnotou“ je potravina, ktorej energetická hodnota sa znížila najmenej o 30 % v porovnaní s pôvodnou potravinou alebo s podobným výrobkom;
- g) „stolové sladidlá“ sú prípravky povolených sladidiel, ktoré môžu obsahovať iné prídavné látky v potravinách a/alebo zložky potravín a ktoré sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi ako náhrada cukrov;
- h) „quantum satis“ (nevyhnutné množstvo) znamená, že nie je stanovené žiadne maximálne numerické množstvo a látky sa používajú v súlade so správnou výrobnou praxou v množstve nie vyššom, ako je množstvo nevyhnutné na dosiahnutie účelu, na ktorý sú určené, a pod podmienkou, že sa nezavádza spotrebiteľ.

KAPITOLA II

ZOZNAMY SPOLOČENSTVA OBSAHUJÚCE PRÍDAVNÉ LÁTKY V POTRAVINÁCH

Článok 4

Zoznamy Spoločenstva obsahujúce prídavné látky v potravinách

1. Výlučne prídavné látky v potravinách zaradené do zoznamu Spoločenstva uvedenom v prílohe II sa môžu uvádzať na trh samostatne a používať v potravinách, a to za podmienok použitia uvedených v prílohe II.
2. Výlučne prídavné látky v potravinách zaradené do zoznamu Spoločenstva uvedenom v prílohe III sa môžu používať v prídavných látkach v potravinách, potravinárskych enzýmoch a potravinárskych arómach, a to za podmienok používania uvedených v prílohe III.
3. Zoznam prídavných látok v potravinách v prílohe II sa pripravuje na základe kategórií potravín, do ktorých sa tieto látky môžu pridávať.
4. Zoznam prídavných látok v potravinách v prílohe III sa pripravuje na základe prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov, potravinárskych aróm a živín alebo kategórií týchto látok, do ktorých sa tieto látky môžu pridávať.
5. Prídavné látky v potravinách musia spĺňať špecifikácie uvedené v článku 14.

Článok 5

Zákaz prídavných látok v potravinách a/alebo potravín, ktoré nie sú v súlade s právnymi predpismi

Nikto nesmie uviesť na trh prídavnú látku v potravinách alebo potravinu, v ktorej sa takáto prídavná látka nachádza, ak použitie prídavnej látky v potravinách nie je v súlade s týmto nariadením.

Článok 6

Všeobecné podmienky zaradenia prídavných látok v potravinách do zoznamov Spoločenstva a ich používania

1. Prídavnú látku v potravinách možno zaradiť do zoznamov Spoločenstva v prílohách II a III, iba ak spĺňa tieto podmienky a v prípade potreby i iné opodstatnené faktory vrátane faktorov týkajúcich sa životného prostredia:

- a) na základe dostupných vedeckých dôkazov nevyvoláva obavy o zdravie spotrebiteľa pri navrhovanej úrovni používania;
- b) existuje odôvodnená technologická potreba, ktorá sa nedá dosiahnuť inými ekonomicky a technologicky uskutočniteľnými spôsobmi; a
- c) jej používanie nie je pre spotrebiteľa zavádzajúce.

2. Aby sa mohla prídavná látka v potravinách zaradiť do zoznamov Spoločenstva v prílohách II a III, musí predstavovať pre spotrebiteľa výhody a prínos, a preto musí slúžiť na jeden alebo viaceré z týchto účelov:

- a) zachovanie výživovej akosti potraviny;
- b) zabezpečenie potrebných zložiek alebo prísad potravín vyrábaných pre skupiny spotrebiteľov s osobitnými stravovacími potrebami;
- c) zvýšenie schopnosti potraviny udržať si akosť alebo stabilitu alebo zlepšenie jej organoleptických vlastností, pričom sa charakter, podstata ani kvalita potraviny nezmení takým spôsobom, ktorý by zavádzal spotrebiteľa;
- d) pomoc pri výrobe, spracovaní, príprave, úprave, balení, preprave alebo skladovaní potravín vrátane prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm pod podmienkou, že prídavná látka v potravinách sa nepoužíva na zakrytie účinkov použitia nevyhovujúcich surovín alebo nežiaducich postupov alebo techník, vrátane nehygienických postupov alebo techník, počas akejkoľvek z týchto činností.

3. Odchylné od odseku 2 písm. a) sa prídavná látka v potravinách, ktorá znižuje výživovú akosť potraviny, môže zaradiť do zoznamu Spoločenstva uvedeného v prílohe II pod podmienkou, že:

- a) potravina nie je významnou súčasťou bežnej stravy; alebo
- b) prídavná látka v potravinách je nevyhnutná pri výrobe potravín pre skupiny spotrebiteľov s osobitnými stravovacími potrebami.

Článok 7

Osobitné podmienky pre sladidlá

Prídavná látka v potravinách sa môže zaradiť do zoznamu Spoločenstva uvedeného v prílohe II do funkčnej skupiny sladidiel, iba ak okrem jedného alebo viacerých účelov uvedených v článku 6 ods. 2 slúži aj na jeden alebo viaceré z týchto účelov:

- a) náhrada cukrov pri výrobe potravín so zníženou energetickou hodnotou, nekariogénnych potravín alebo potravín bez pridaných cukrov; alebo
- b) náhrada cukrov, ak to umožní predĺžiť trvanlivosť potraviny, alebo
- c) výroba potravín určených na osobitné výživové účely, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 písm. a) smernice 89/398/EHS.

Článok 8

Osobitné podmienky pre farbivá

Prídavná látka v potravinách sa môže zaradiť do zoznamu Spoločenstva uvedeného v prílohe II do funkčnej skupiny farbív, iba ak okrem jedného alebo viacerých účelov uvedených v článku 6 ods. 2 slúži aj na jeden z týchto účelov:

- a) obnova pôvodného vzhľadu potraviny, ktorej farba sa zmenila pri spracovaní, skladovaní, balení a distribúcii, čím sa mohla znížiť jej vizuálna akceptovateľnosť;
- b) zvýšenie vizuálnej príťažlivosti potraviny;
- c) dodanie farby inak bezfarebnej potravine.

Článok 9

Funkčné skupiny prídavných látok v potravinách

1. Prídavné látky v potravinách môžu byť zaradené v prílohách II a III do jednej z funkčných skupín v prílohe I na základe svojich základných technologických funkcií.

Zaradenie prídavnej látky v potravinách do určitej funkčnej skupiny nebráni tomu, aby sa používala na viaceré funkcie.

2. Opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia týkajúce sa ďalších funkčných skupín, ktoré sa môžu doplniť do prílohy I sa v prípade potreby v dôsledku vedeckého pokroku alebo technologického rozvoja prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 3.

Článok 10

Obsah zoznamov Spoločenstva obsahujúcich prídavné látky v potravinách

1. Prídavná látka v potravinách, ktorá spĺňa podmienky stanovené v článkoch 6, 7 a 8, sa môže v súlade s postupom uvedeným v nariadení (ES) č. 1331/2008 [ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm], zaradiť do:

- a) zoznamu Spoločenstva v prílohe II k tomuto nariadeniu a/alebo
 - b) zoznamu Spoločenstva v prílohe III k tomuto nariadeniu.
2. Zápis prídavnej látky v potravinách do zoznamov Spoločenstva v prílohách II a III špecifikuje:
- a) názov prídavnej látky v potravinách a jej E číslo;
 - b) potraviny, do ktorých sa môže prídavná látka v potravinách pridávať;
 - c) podmienky, za ktorých sa môže prídavná látka v potravinách používať;
 - d) v prípade potreby i akékoľvek obmedzenia vzťahujúce sa na priamy predaj prídavnej látky v potravinách konečnému spotrebiteľovi.

3. Zoznamy Spoločenstva v prílohách II a III sa menia a dopĺňajú v súlade s postupom uvedeným v nariadení (ES) č. 1331/2008 [ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm].

Článok 11

Používané množstvá prídavných látok v potravinách

1. Pri stanovení podmienok používania uvedených v článku 10 ods. 2 písm. c):

- a) sa používané množstvo stanoví ako najnižšie nevyhnutné množstvo na dosiahnutie požadovaného účinku;
- b) množstvá zohľadňujú:
 - i) akýkoľvek prijateľný denný príjem alebo ekvivalentný odhad stanovený pre prídavnú látku v potravinách a jej pravdepodobný denný príjem zo všetkých zdrojov;
 - ii) v prípade, že sa prídavná látka používa v potravinách konzumovaných osobitnými skupinami spotrebiteľov, jej možný denný príjem spotrebiteľmi z týchto skupín.

2. Ak je to vhodné, maximálne numerické množstvo prídavnej látky v potravinách sa nevyčíslí (quantum satis). V takom prípade sa prídavná látka v potravinách používa v súlade so zásadou quantum satis.

3. Ak sa neuvedie inak, maximálne množstvá prídavných látok v potravinách stanovené v prílohe II sa uplatňujú na potraviny v stave, v akom sú uvádzané na trh. Odchylny od tejto zásady sa v prípade sušených a/alebo koncentrovaných potravín, ktoré je potrebné rozriediť, maximálne množstvá uplatňujú na potraviny po rozriedení podľa pokynov uvedených na označení, pričom sa zohľadní minimálny faktor riedenia.

4. Ak sa neuvedie inak, maximálne množstvá farbív stanovené v prílohe II, sa uplatňujú na množstvá základného farbiva prítomného vo farbiacom prípravku.

Článok 12

Zmeny vo výrobnom procese alebo počiatočných materiáloch prídavnej látky v potravinách, ktorá je už zaradená do zoznamu Spoločenstva

Keď je prídavná látka v potravinách už zaradená do zoznamu Spoločenstva a jej výrobné metódy alebo použité počiatočné materiály sa významným spôsobom zmenia alebo sa zmení veľkosť častíc, napríklad prostredníctvom nanotechnológie, prídavná látka v potravinách vyrobená podľa týchto nových metód alebo z týchto materiálov sa považuje za inú prídavnú látku a predtým, ako sa môže uviesť na trh, sa vyžaduje jej nové zapísanie do zoznamov Spoločenstva alebo zmena špecifikácií.

Článok 13

Prídavné látky v potravinách patriace do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1829/2003

1. Prídavná látka v potravinách patriaca do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1829/2003 môže byť zaradená do zoznamov Spoločenstva v prílohách II a III v súlade s týmto nariadením, iba ak sa na ňu vzťahuje povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 1829/2003.

2. Ak je prídavná látka v potravinách, ktorá je už zaradená do zoznamu Spoločenstva, vyrobená z iného zdroja spadajúceho do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 1829/2003, nevyžaduje sa nové povolenie podľa tohto nariadenia, pokiaľ sa na nový zdroj vzťahuje povolenie v súlade s nariadením (ES) č. 1829/2003 a pokiaľ prídavná látka v potravinách zodpovedá špecifikáciám stanoveným týmto nariadením.

Článok 14

Špecifikácie prídavných látok v potravinách

Špecifikácie prídavných látok v potravinách, ktoré sa vzťahujú najmä na pôvod, kritériá čistoty a ďalšie nevyhnutné informácie, sa prijímajú vtedy, keď sa prídavná látka v potravinách prvýkrát zaradila do zoznamov Spoločenstva v prílohách II a III, v súlade s postupom uvedeným v nariadení (ES) č. 1331/2008 [ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm].

KAPITOLA III

POUŽÍVANIE PRÍDAVNÝCH LÁTOK V POTRAVINÁCH

Článok 15

Používanie prídavných látok v nespracovaných potravinách

Prídavné látky v potravinách sa nesmú používať v nespracovaných potravinách okrem prípadov, kedy je takéto použitie osobitne ustanovené v prílohe II.

Článok 16

Používanie prídavných látok v potravinách pre dojčatá a malé deti

Prídavné látky v potravinách sa nesmú používať v potravinách pre dojčatá a malé deti, ako sa uvádza v smernici 89/398/EHS, vrátane dietetických potravín pre dojčatá a malé deti určených na osobitné zdravotné účely okrem prípadov, ktoré sú osobitne ustanovené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 17

Používanie farbív na označovanie

Na účely označovania zdravotnej nezávadnosti, ako sa ustanovuje v smernici Rady 91/497/EHS z 29. júla 1991, ktorou sa mení, dopĺňa a vydáva úplné znenie smernice 64/433/EHS o zdravotných problémoch ovplyvňujúcich obchod s čerstvým mäsom vnútri Spoločenstva, aby sa jej pôsobnosť rozšírila aj na výrobu a predaj čerstvého mäsa ⁽¹⁾, a na iné označovanie mäsových výrobkov, na farebné zdobenie vaječných škrupín a na pečiatkovanie vaječných škrupín, ako sa ustanovuje v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 853/2004 z 29. apríla 2004, ktorým sa ustanovujú osobitné hygienické predpisy pre potraviny živočíšneho pôvodu ⁽²⁾, sa môžu používať iba potravinárske farbivá uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu.

Článok 18

Zásada prenosu

1. Prítomnosť prídavnej látky v potravinách sa povoľuje:
 - a) v zloženej potravine, okrem potravín uvedených v prílohe II, ak je prídavná látka v potravinách povolená v jednej zo zložiek zloženej potraviny;
 - b) v potravine, do ktorej sa pridala prídavná látka v potravinách, potravinársky enzým alebo potravinárska aróma, ak prídavná látka v potravinách:
 - i) sa v súlade s týmto nariadením povoľuje v prídavných látkach v potravinách, potravinárskych enzýmoch alebo potravinárskych arómach a

(1) Ú. v. ES L 268, 24.9.1991, s. 69.

(2) Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 55. Opravené znenie v Ú. v. EÚ L 226, 25.6.2004, s. 22.

- ii) sa preniesla do potraviny prostredníctvom prídavnej látky v potravinách, potravinárskeho enzýmu alebo potravinárskej arómy a
 - iii) nemá žiadnu technologickú funkciu v konečnej potravine;
- c) v potravine, ktorá sa má použiť iba na prípravu zloženej potraviny a pod podmienkou, že daná zložená potravina je v súlade s týmto nariadením.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na dojčenskú výživu, následnú výživu, spracované potraviny na báze obilnín a detské potraviny a dietetické potraviny na osobitné medicínske účely určené pre dojčatá a malé deti, ako sa uvádza v smernici 89/398/EHS, okrem prípadov, ak je to osobitne ustanovené.

3. Ak sa prídavná látka v potravinách v potravinárskej aróme, prídavnej látke v potravinách alebo potravinárskom enzýme pridáva do potraviny a má v nej technologickú funkciu, považuje sa za prídavnú látku v potravinách danej potraviny, a nie za prídavnú látku v potravinách pridávanej arómy, prídavnej látky v potravinách či potravinárskeho enzýmu, a musí teda spĺňať podmienky používania danej potraviny tak, ako sú ustanovené.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, sa prítomnosť prídavnej látky v potravinách používanej ako sladidlo povoľuje v zloženej potravine bez pridaného cukru, v zloženej potravine so zníženou energetickou hodnotou, v zloženej dietetickej potravine určenej na redukčnú diétu, v nekariogénnej zloženej potravine a v zloženej potravine s predĺženou trvanlivosťou pod podmienkou, že sladidlo sa povoľuje v jednej zo zložiek zloženej potraviny.

Článok 19

Rozhodnutia o výklade

V prípade potreby možno v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 28 ods. 2 rozhodnúť o tom, či:

- a) konkrétna potravina patrí do kategórie potravín uvedených v prílohe II alebo
- b) sa prídavná látka v potravinách uvedená v prílohách II a III a povolená na základe zásady quantum satis používa v súlade s kritériami uvedenými v článku 11 ods. 2 alebo
- c) daná látka zodpovedá vymedzeniu pojmu „prídavná látka v potravinách“ v článku 3.

Článok 20

Tradičné potraviny

Členské štáty uvedené v prílohe IV môžu naďalej uplatňovať zákaz používania niektorých kategórií prídavných látok v potravinách v tradičných potravinách vyrábaných na ich území, ako sú uvedené v danej prílohe.

KAPITOLA IV

OZNAČOVANIE

Článok 21

Označovanie prídavných látok v potravinách, ktoré nie sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi

1. Prídavné látky v potravinách, ktoré nie sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi, bez ohľadu na to, či sa predávajú jednotlivo alebo zmiešané navzájom a/alebo so zložkami potravín, ako sú vymedzené v článku 6 ods. 4 smernice 2000/13/ES, sa môžu uvádzať na trh len s označením ustanoveným v článku 22 tohto nariadenia, ktoré musí byť dobre viditeľné, ľahko čitateľné a nezmazateľné. Informácie sa uvádzajú v jazyku, ktorý je pre kupujúcich jasne zrozumiteľný.

2. Členský štát, v ktorom sa výrobok uvádza na trh, môže na svojom území a v súlade so zmluvou ustanoviť, aby sa informácie stanovené v článku 22 poskytovali v jednom alebo vo viacerých úradných jazykoch Spoločenstva, ktoré tento členský štát určí. Toto nevyklučuje možnosť uvádzať takéto informácie v niekoľkých jazykoch.

Článok 22

Všeobecné požiadavky na označovanie prídavných látok v potravinách, ktoré nie sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi

1. Ak sa prídavné látky v potravinách, ktoré nie sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi, predávajú jednotlivo alebo zmiešané navzájom a/alebo s inými zložkami potravín a/alebo s inými látkami, ktoré sa do nich pridávajú, na ich obaloch alebo nádobách sa uvedú tieto informácie:

- a) názov a/alebo E číslo ustanovené v tomto nariadení pre každú prídavnú látku v potravinách alebo opis na účely predaja, ktorý zahŕňa názov a/alebo E číslo každej prídavnej látky v potravinách;
- b) buď slová „do potravín“ alebo slová „obmedzené použitie v potravinách“ alebo presnejší odkaz na určené použitie v potravinách;
- c) v prípade potreby osobitné podmienky skladovania a/alebo použitia;
- d) identifikačná značka šarže alebo zásielky;
- e) návod na použitie v prípade, ak by jeho absencia mohla brániť správne použitiu prídavnej látky v potravinách;
- f) meno alebo obchodné meno a adresa výrobcu, baliarne alebo predajcu;

g) uvedenie maximálneho množstva každej zložky alebo skupiny zložiek, ktorých množstvo v potravine podlieha obmedzeniu, a/alebo príslušné informácie uvedené jasným a zrozumiteľným spôsobom, ktoré kupujúcemu umožňujú dodržiavať toto nariadenie alebo iné príslušné právne predpisy Spoločenstva; ak sa rovnaké obmedzenie množstva vzťahuje na skupinu zložiek používaných jednotlivo alebo v kombinácii, možno uvádzať spoločný percentuálny podiel jedným číslom; obmedzenie množstva sa vyjadruje buď číselne, alebo na základe zásady quantum satis;

h) čisté množstvo;

i) dátum minimálnej trvanlivosti alebo spotreby;

j) v príslušných prípadoch i informácie o prídavnej látke v potravinách alebo iných látkach, ako sa uvádza v tomto článku a v prílohe IIIa k smernici 2000/13/ES, pokiaľ ide o uvedenie zložiek prítomných v potravinách.

2. Ak sa prídavné látky v potravinách predávajú zmiešané navzájom a/alebo s inými zložkami potravín, na ich obale alebo nádobe sa uvádza zoznam všetkých zložiek v zostupnom poradí podľa ich percentuálneho podielu z celkovej hmotnosti.

3. Ak sa látky (vrátane prídavných látok v potravinách alebo iných zložiek potravín) prídávajú do prídavných látok v potravinách s cieľom uľahčiť ich skladovanie, predaj, štandardizáciu, riadenie alebo rozpúšťanie, na ich obale alebo nádobe sa uvádza zoznam všetkých takýchto látok v zostupnom poradí podľa percentuálneho podielu z celkovej hmotnosti.

4. Odchylné od odsekov 1, 2 a 3, informácie požadované v odseku 1 písm. e) až g) a v odsekoch 2 a 3 sa môžu vyskytovať len v dokumentoch týkajúcich sa zásielky, ktoré sa poskytujú pri dodávke alebo pred dodávkou, pod podmienkou, že sa na dobre viditeľnej časti obalu alebo nádoby príslušného výrobku uvedie označenie „nie na maloobchodný predaj“.

5. Odchylné od odsekov 1, 2 a 3, ak sa prídavné látky v potravinách dodávajú v cisternách, všetky informácie sa môžu uviesť len v sprievodných dokumentoch týkajúcich sa zásielky, ktoré sa majú dodať s dodávkou.

Článok 23

Označovanie prídavných látok v potravinách určených na predaj konečnému spotrebiteľovi

1. Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2000/13/ES, smernica Rady 89/396/EHS zo 14. júna 1989 o identifikácii alebo rozlíšení druhu, ku ktorému potraviny patria ⁽¹⁾, a nariadenie (ES) č. 1829/2003, prídavné látky v potravinách, ktoré sa predávajú

(1) Ú. v. ES L 186, 30.6.1989, s. 21.

jednotlivo alebo zmiešané navzájom a/alebo s inými zložkami potravín a ktoré sú určené na predaj konečnému spotrebiteľovi, sa môžu uvádzať na trh, len ak sú na ich obale uvedené tieto informácie:

a) názov a E číslo ustanovené v tomto nariadení pre každú prídavnú látku v potravinách alebo opis na účely predaja, ktorý zahŕňa názov a E číslo každej prídavnej látky v potravinách;

b) buď slová „do potravín“ alebo slová „obmedzené použitie v potravinách“ alebo presnejší odkaz na určené použitie v potravinách.

2. Odchylné od odseku 1 písm. a), opis na účely predaja stolového sladidla obsahuje výraz „stolové sladidlo na báze ...“ v spojení s názvom (názvami) sladidla (sladidiel), ktoré obsahuje.

3. Na označení stolového sladidla obsahujúceho polyoly a/alebo aspartám a/alebo soli aspartámu-acesulfámu sa uvádzajú tieto varovania:

a) polyoly: „nadmerná konzumácia môže vyvolať laxatívne účinky“;

b) aspartám/soli aspartámu-acesulfámu: „obsahuje zdroj fenylalanínu“.

4. Výrobcovia stolových sladidiel vhodným spôsobom sprístupnia potrebné informácie, aby spotrebiteľia mohli výrobky bezpečne používať. Usmernenia na vykonávanie tohto odseku možno prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 3.

5. Na informácie ustanovené v odsekoch 1 až 3 tohto článku sa zodpovedajúcim spôsobom uplatňuje článok 13 ods. 2 smernice 2000/13/ES.

Článok 24

Požiadavky na označovanie potravín obsahujúcich určité potravinárske farbivá

1. Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2000/13/ES, označovanie potravín obsahujúcich potravinárske farbivá uvedené v prílohe V k tomuto nariadeniu zahŕňa doplnkové informácie stanovené v uvedenej prílohe.

2. Vo vzťahu k informáciám ustanoveným v odseku 1 tohto článku sa zodpovedajúcim spôsobom uplatňuje článok 13 ods. 2 smernice 2000/13/ES.

3. V prípade potreby sa v dôsledku vedeckého pokroku alebo technického rozvoja zmení príloha V prostredníctvom opatrení zameraných na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 4.

Článok 25

Ďalšie požiadavky na označovanie

Články 21, 22, 23 a 24 sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté podrobnejšie alebo rozsiahlejšie zákony, iné právne predpisy alebo správne opatrenia, ktoré sa týkajú hmotnosti a mier alebo ktoré sa uplatňujú na prezentáciu, klasifikáciu, balenie a označovanie nebezpečných látok a prípravkov, alebo sa uplatňujú na prepravu takýchto látok a prípravkov.

KAPITOLA V

PROCESNÉ USTANOVENIA A VYKONÁVANIE

Článok 26

Povinnosť poskytovať informácie

1. Výrobca alebo užívateľ prídavnej látky v potravinách okamžite informuje Komisiu o akýchkoľvek nových vedeckých alebo technických informáciách, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie bezpečnosti prídavnej látky v potravinách.

2. Výrobca alebo užívateľ prídavnej látky v potravinách informuje Komisiu na jej žiadosť o skutočnom používaní prídavnej látky v potravinách. Komisia tieto informácie sprístupní členským štátom.

Článok 27

Monitorovanie príjmu prídavných látok v potravinách

1. Členské štáty si zachovávajú systémy monitorovania spotreby a používania prídavných látok v potravinách s využitím prístupu založeného na riziku a v primeraných časových intervaloch podávajú Komisii a úradu správy o svojich zisteniach.

2. Po konzultácii s úradom sa v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 28 ods. 2 prijme spoločná metodika zhromažďovania informácií v členských štátoch o príjme prídavných látok v potravinách zo stravy v Spoločenstve.

Článok 28

Výbor

1. Komisii pomáha Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravotný stav zvierat.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je tri mesiace.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a ods. 5 písm. b) a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehoty ustanovené v článku 5a ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. b) a e) rozhodnutia 1999/468/ES sú 2 mesiace, 2 mesiace a 4 mesiace v uvedenom poradí.

Článok 29

Financovanie harmonizovaných politík zo strany Spoločenstva

Právnym základom pre financovanie opatrení vyplývajúcich z tohto nariadenia je článok 66 ods. 1 písm. c) nariadenia (ES) č. 882/2004.

KAPITOLA VI

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 30

Vytvorenie zoznamov Spoločenstva obsahujúcich prídavné látky v potravinách

1. Prídavné látky v potravinách, ktorých použitie v potravinách je povolené podľa smerníc 94/35/ES, 94/36/ES a 95/2/ES, zmenených a doplnených na základe článku 31 tohto nariadenia, a podmienky ich používania sa uvedú v prílohe II k tomuto nariadeniu po preskúmaní ich súladu s článkami 6, 7 a 8 tohto nariadenia. Opatrenia, ktoré sa týkajú uvedenia takýchto prídavných látok v prílohe II a ktoré sú zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia, sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 4 Toto preskúmanie nezahŕňa nové hodnotenie rizika vykonané úradom. Preskúmanie sa ukončí do 20. januára 2011.

Prídavné látky v potravinách a použitia, ktoré už nie sú potrebné, sa neuvedú v prílohe II.

2. Prídavné látky v potravinách schválené na použitie v prídavných látkach v potravinách v smernici 95/2/ES a podmienky ich používania sa uvedú v prílohe III časť 1 k tomuto nariadeniu po preskúmaní ich súladu s článkom 6 tohto nariadenia. Opatrenia, ktoré sa týkajú uvedenia takýchto prídavných látok v prílohe III a ktoré sú zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia, sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 4 Toto preskúmanie nezahŕňa nové hodnotenie rizika vykonané úradom. Preskúmanie sa ukončí do 20. januára 2011.

Prídavné látky v potravinách a použitia, ktoré už nie sú potrebné, sa neuvedú v prílohe III.

3. Prídavné látky v potravinách schválené na použitie v potravinárskych arómach v smernici 95/2/ES a podmienky ich používania sa uvedú v prílohe III časť 4 k tomuto nariadeniu po preskúmaní ich súladu s článkom 6 tohto nariadenia. Opatrenia, ktoré sa týkajú uvedenia takýchto prídavných látok v prílohe III a ktoré sú zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia, sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 4 Toto preskúmanie nezahŕňa nové hodnotenie rizika vykonané úradom. Preskúmanie sa ukončí do 20. januára 2011.

Prídavné látky v potravinách a použitia, ktoré už nie sú potrebné, sa neuvedú v prílohe III.

4. Špecifikácie prídavných látok v potravinách, na ktoré sa vzťahujú odseky 1 až 3 tohto článku, sa prijímú v súlade s nariadením ES č. 1331/2008 [ktorým sa ustanovuje spoločný postup schvaľovania prídavných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm], a to po uvedení týchto prídavných látok v potravinách v prílohách v súlade s uvedenými odsekmi.

5. Opatrenia, ktoré sa týkajú akýchkoľvek vhodných prechodných opatrení a ktoré sú zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tohto nariadenia, okrem iného jeho doplnením, sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 3

Článok 31

Prechodné opatrenia

Kým sa nevypracujú zoznamy Spoločenstva obsahujúce prídavné látky v potravinách, ako sa ustanovuje v článku 30, prílohy k smerniciam 94/35/ES, 94/36/ES a 95/2/ES sa v prípade potreby zmenia prostredníctvom opatrení zameraných na zmenu nepodstatných prvkov uvedených smerníc, ktoré prijme Komisia v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 28 ods. 4

Potraviny uvedené na trh alebo označené pred 20. januárom 2010, ktoré nie sú v súlade s článkom 22 ods. 1 písm. i) a ods. 4, možno uvádzať na trh do ich dátumu minimálnej trvanlivosti alebo spotreby.

Potraviny uvedené na trh alebo označené pred 20. júlom 2010, ktoré nie sú v súlade s článkom 24, možno uvádzať na trh do dátumu ich minimálnej trvanlivosti alebo spotreby.

Článok 32

Prehodnocovanie schválených prídavných látok v potravinách

1. Prídavné látky v potravinách, ktoré boli povolené pred 20. januárom 2009 podliehajú novému hodnoteniu rizika, ktoré vykoná úrad.

2. Po konzultácii s úradom sa do 20. januára 2010 v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 28 ods. 2 schváli program hodnotenia pre tieto prídavné látky. Program hodnotenia sa uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 33

Zrušovacie ustanovenia

1. Zrušujú sa tieto akty:
 - a) smernica Rady z 23. októbra 1962 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa farbív, ktoré sú povolené na použitie v potravinách určených pre ľudskú spotrebu;
 - b) smernica 65/66/EHS;
 - c) smernica 78/663/EHS;
 - d) smernica 78/664/EHS;
 - e) smernica 81/712/EHS;
 - f) smernica 89/107/EHS;
 - g) smernica 94/35/ES;
 - h) smernica 94/36/ES;
 - i) smernica 95/2/ES;
 - j) rozhodnutie č. 292/97/ES;
 - k) rozhodnutie 2002/247/ES.

2. Odkazy na zrušené akty sa považujú za odkazy na toto nariadenie.

Článok 34

Prechodné ustanovenia

Odchylné od článku 33 sa až do ukončenia presunu prídavných látok v potravinách už povolených v smerniciach 94/35/ES, 94/36/ES a 95/2/ES podľa článku 30 ods. 1, 2 a 3 tohto nariadenia aj naďalej uplatňujú tieto ustanovenia:

- a) článok 2 ods. 1, 2 a 4 smernice 94/35/ES a jej príloha;
- b) článok 2 ods. 1 až 6, ods. 8, 9 a 10 smernice 94/36/ES a jej prílohy I až V;
- c) články 2 a 4 smernice 95/2/ES a jej prílohy I až VI.

Bez ohľadu na písmeno c) sa zrušujú povolenia pre invertázu E 1103 a lyzozým E 1105 ustanovené v smernici 95/2/ES, a to s účinnosťou od dátumu začiatku uplatňovania zoznamu Spoločenstva obsahujúceho potravinárske enzýmy v súlade s článkom 17 nariadenia (ES) č. 1332/2008 [o potravinárskych enzýmoch].

Článok 35

Uplatňuje sa od 20. januára 2010.

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 4 ods. 2 sa však uplatňuje na časti 2, 3 a 5 prílohy III od 1. januára 2011 a článok 23 ods. 4 sa uplatňuje od 20. januára 2011. Článok 24 sa uplatňuje od 20. júla 2010. Článok 31 sa uplatňuje od 20. januára 2009.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu, 16. decembra 2008.

Za Európsky parlament
predseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
predseda
B. LE MAIRE

PRÍLOHA I

Funkčné skupiny prídavných látok používaných v potravinách a prídavných látok používaných v prídavných látkach v potravinách a v potravinárskych enzýmoch:

1. „sladidlá“ sú látky, ktoré sa používajú na dodanie sladkej chuti potravinám alebo ako stolové sladidlá;
2. „farbivá“ sú látky, ktoré dodávajú farbu potravine alebo obnovujú farbu v potravine, a zahŕňajú prírodné zložky potravín a prírodné zdroje, ktoré sa obvykle nekonzumujú ako potraviny, ani sa obvykle nepoužívajú ako charakteristické zložky potravín. Farbivami v zmysle tohto nariadenia sú aj prípravky získané z potravín a z iných jedlých prírodných východiskových materiálov získaných fyzikálnou a/alebo chemickou extrakciou, ktorá má za následok selektívnu extrakciu pigmentov príbuzných s výživovými alebo aromatickými zložkami;
3. „konzervačné látky“ sú látky, ktoré predlžujú trvanlivosť potravín tak, že ich chránia pred skazením spôsobeným mikroorganizmami, a/alebo ktoré chránia potraviny pred množením patogénnych mikroorganizmov;
4. „antioxidanty“ sú látky, ktoré predlžujú trvanlivosť potravín tak, že ich chránia pred skazením spôsobeným oxidáciou, napríklad pred žltnutím tukov alebo farebnými zmenami;
5. „nosiče“ sú látky, ktoré sa používajú na rozpúšťanie, riedenie, disperziu alebo inú fyzikálnu modifikáciu prídavnej látky v potravinách alebo arómy, potravinárskeho enzýmu, živiny a/alebo inej látky pridanej do potraviny na výživové alebo fyziologické účely bez toho, aby sa zmenila jej funkcia (a bez toho, aby samé mali akýkoľvek technologický účinok), s cieľom uľahčiť jej manipuláciu, aplikáciu alebo používanie;
6. „kyseliny“ sú látky, ktoré zvyšujú kyslosť potravín a/alebo im dodávajú kyslú chuť;
7. „regulátory kyslosti“ sú látky, ktoré menia alebo upravujú kyslosť alebo zásaditosť potraviny;
8. „protihrudkové činidlá“ sú látky, ktoré znižujú vzájomnú príľnavosť jednotlivých častíc potraviny;
9. „protipeniace činidlá“ sú látky, ktoré zabraňujú vzniku peny alebo obmedzujú jej tvorbu;
10. „objemové činidlá“ sú látky, ktoré prispievajú k zväčšovaniu objemu potraviny bez toho, aby významne zvyšovali jej využiteľnú energetickú hodnotu;
11. „emulgátory“ sú látky, ktoré umožňujú vytvoriť alebo zachovať homogénnu zmes dvoch alebo viacerých vzájomne nemiešateľných fáz v potravine, napríklad oleja s vodou;
12. „emulgačné soli“ sú látky, ktoré menia bielkoviny v syre na dispergovanú formu, a tak prispievajú k homogénnemu rozloženiu tuku a ďalších zložiek;
13. „stužovadlá“ sú látky, ktoré spevňujú tkanivá ovocia a zeleniny alebo ich zachovávajú v krehkom stave, alebo spolupôsobia s gélotvornými činidlami a tvoria alebo spevňujú gél;
14. „zvýrazňovače chuti a arómy“ sú látky, ktoré zvyrazňujú existujúcu chuť a/alebo vôňu potraviny;
15. „penotvorné činidlá“ sú látky, ktoré umožňujú tvorbu homogénnej disperzie plynnej fázy v kvapalnej alebo tuhej potravine;
16. „želirujúce činidlá“ sú látky, ktoré vytvorením gélu tvoria textúru potraviny;
17. „polevové činidlá“ (vrátane lubrikantov) sú látky, ktoré pri aplikovaní na povrch potraviny dodávajú potravine lesklý vzhľad alebo na nej vytvárajú ochranný povlak;
18. „zvlhčovadlá“ sú látky, ktoré chránia potraviny pred vysušením tak, že obmedzujú vplyv vzduchu s nízkou relatívnou vlhkosťou alebo podporujú rozpúšťanie prášku vo vodnom prostredí;

19. „modifikované škroby“ sú látky získané jednorazovou alebo viacnásobnou chemickou úpravou jedlých škrobov, ktoré mohli byť predtým ošetrené fyzikálne alebo enzymaticky a mohli byť štiepené alebo bielené pomocou kyselín alebo zásad;
 20. „baliace plyny“ sú plyny iné ako vzduch, ktoré sa vháňajú do obalu pred, počas alebo po umiestení potraviny do tohto obalu;
 21. „hnacie plyny (propelanty)“ sú plyny iné ako vzduch, ktoré vytláčajú potravinu z obalu;
 22. „kypriace činidlá“ sú látky alebo ich kombinácie, ktoré uvoľňujú plyn a tak zväčšujú objem cesta;
 23. „komplexotvorné látky (sekvestranty)“ sú látky, ktoré tvoria chemické komplexy s iónmi kovov;
 24. „stabilizátory“ sú látky, ktoré umožňujú zachovať fyzikálno-chemický stav potraviny; patria sem aj látky, ktoré umožňujú zachovávať homogénnu disperziu dvoch alebo viacerých vzájomne nemiešateľných látok v potravine, ako aj látky, ktoré stabilizujú, zachovávajú alebo zvyrazňujú existujúcu farbu potraviny, a látky, ktoré zvyšujú väzobnú kapacitu potraviny vrátane vytvárania vzájomných väzieb medzi bielkovinami, ktoré umožňujú spojenie kusov potravín do rekonštituovanej potraviny;
 25. „zahusťovadlá“ sú látky, ktoré zvyšujú viskozitu potraviny;
 26. „látky na zlepšenie vlastností múky“ sú látky iné ako emulgátory, ktoré sa pridávajú do múky alebo do cesta na zlepšenie ich vlastností pri pečení.
-

PRÍLOHA II

Zoznam Spoločenstva obsahujúci prídavné látky v potravinách schválené na používanie v potravinách a podmienky ich používania

PRÍLOHA III

Zoznam Spoločenstva obsahujúci prídavné látky v potravinách schválené na používanie v prídavných látkach v potravinách, potravinárskych enzýmoch a potravinárskych arómach a podmienky ich používania

Zoznam Spoločenstva obsahujúci nosiče v živinách a podmienky ich používania

- Časť 1 Nosiče v prídavných látkach v potravinách
 - Časť 2 Iné prídavné látky v potravinách, než sú nosiče v prídavných látkach v potravinách
 - Časť 3 Prídavné látky v potravinách vrátane nosičov v potravinárskych enzýmoch
 - Časť 4 Prídavné látky v potravinách vrátane nosičov v potravinárskych arómach
 - Časť 5 Nosiče v živinách a iné látky prídávané na výživové a/alebo iné fyziologické účely
-

PRÍLOHA IV

Tradičné potraviny, pri ktorých niektoré členské štáty môžu naďalej uplatňovať zákaz používania určitých kategórií prídavných látok v potravinách

Členský štát	Potraviny	Kategórie prídavných látok, ktoré môžu byť naďalej zakázané
Nemecko	tradičné nemecké pivo („Bier nach deutschem Reinheitsgebot gebraut“)	všetky okrem hnacích plynov
Francúzsko	tradičný francúzsky chlieb	všetky
Francúzsko	tradičné francúzske konzervované hľuzovky	všetky
Francúzsko	tradičné francúzske konzervované slimáky	všetky
Francúzsko	tradičné francúzske zavárané husacie a kačacie mäso zaliate v tuku („confit“)	všetky
Rakúsko	tradičný rakúsky syr „Bergkäse“	všetky okrem konzervačných látok
Fínsko	tradičné fínske „Mämmi“	všetky okrem konzervačných látok
Švédsko Fínsko	tradičné švédske a fínske ovocné sirupy	farbivá
Dánsko	tradičné dánske „Kødboller“	konzervačné látky a farbivá
Dánsko	tradičné dánske „Leverpostej“	konzervačné látky (okrem kyseliny sorbovej) a farbivá
Španielsko	tradičné španielske „Lomo embuchado“	všetky okrem konzervačných látok a antioxidantov
Taliansko	tradičná talianska „Mortadella“	všetky okrem konzervačných látok, antioxidantov, činidiel upravujúcich pH, zvýrazňovačov chuti, stabilizátorov a baliacich plynov
Taliansko	tradičné talianske „Cotechino e zampone“	všetky okrem konzervačných látok, antioxidantov, činidiel upravujúcich pH, zvýrazňovačov chuti, stabilizátorov a baliacich plynov

PRÍLOHA V

Zoznam potravinárskych farbív uvedených v článku 24, v prípade ktorých musí označenie potraviny zahŕňať doplnkové informácie

Potraviny obsahujúce jedno alebo viaceré z týchto potravinárskych farbív:	Informácie
pomarančovo žltá (E 110) (*)	„názov alebo E číslo farbiva (farbív)“: môže mať nepriaznivé účinky na činnosť a pozornosť detí.
Chinolíňová žltá (E 104) (*)	
Azorubín (E 122) (*)	
Allura červená (E 129) (*)	
Tartrazín (E 102) (*)	
Košeniľová červená 4R (E 124) (*)	

(*) S výnimkou potravín, v ktorých sa farbivo(-á) používa(-jú) na účely označenia zdravotnej nezávadnosti alebo iných označení mäsových výrobkov alebo na účely pečiatkovania alebo na zdobenie vaječných škrupín.